

เลข 188
วันที่ 5 มิ.ย. 61
เวลา 13:50 H

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ28055 ส.ก. กสอ
วันที่ : 58212/61 กก
วันที่ : 15 มิ.ย. 61 เวลา : 13:34

ที่ กต ๑๐๐๒/๘๒๕

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง การประชุมคณะทำงานร่วมไทย-เมียนมา ในการเตรียมการส่งผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมากลับประเทศ
ครั้งที่ ๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเตรียมการเรื่องการส่งผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมากลับประเทศ (ด้านการต่างประเทศ)
๓. ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมคณะทำงานร่วมไทย-เมียนมา ในการเตรียมการส่งผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมากลับประเทศ ครั้งที่ ๑ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง การประชุมคณะทำงานร่วมไทย-เมียนมา ในการเตรียมการส่งผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมากลับประเทศ ครั้งที่ ๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบผลการประชุมฯ และพิจารณาให้ความเห็นชอบในการรับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ เป็นต้นมา ประเทศไทยให้ที่พักพิงแก่ผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกร.) รวมเป็นเวลา ๓๔ ปี และปัจจุบันมีจำนวน ผกร. รวมทั้งสิ้น ๔๔,๗๓๒ คน (ข้อมูลสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees – UNHCR) ประจำประเทศไทย สถานะ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑) อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวสำหรับ ผกร. ตามแนวชายแดนไทย-เมียนมา จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ ใน จ.แม่ฮ่องสอน ๔ แห่ง (พื้นที่พักพิงฯ บ้านใหม่ในสอย บ้านแม่สุริน บ้านแม่ลามาทหลวง และบ้านแม่ละอูน) จ.ตาก ๓ แห่ง (พื้นที่พักพิงฯ บ้านแม่หละ บ้านอุ้มเปี้ยม และบ้านนุโพ) จ.กาญจนบุรี ๑ แห่ง (พื้นที่พักพิงฯ บ้านต้นยาง) และ จ.ราชบุรี ๑ แห่ง (พื้นที่พักพิงฯ บ้านลำหิน) โดย ผกร. ทั้งหมดอยู่ระหว่างรอการเดินทางกลับเมียนมาเมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย

๑.๒ สภาความมั่นคงแห่งชาติได้จัดทำแนวทางการส่ง ผกร. กลับประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ เพื่อเป็นกรอบเวลาและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการดำเนินการเพื่อส่งกลับ ผกร. โดยสมัครใจ ปลอดภัย และสมศักดิ์ศรี ภายใต้แนวทางดังกล่าว กระทรวงการต่างประเทศได้จัดตั้งคณะทำงานเตรียมการเรื่องการส่ง ผกร. กลับประเทศ (ด้านการต่างประเทศ) โดยมีปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน และมีหน้าที่ในการหารือและประสานงานกับฝ่ายเมียนมาเพื่อร่วมกันเตรียมความพร้อมสำหรับการส่งกลับ ผกร. รวมทั้งพิจารณาสู่ทางการขยายความร่วมมือไปยังองค์กรระหว่างประเทศ เช่น UNHCR ในระยะต่อไป

/๑.๓ เมื่อวันที่...

๑.๓ เมื่อวันที่ ๒๕ และ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ รัฐบาลไทยและรัฐบาลเมียนมาได้ร่วมมือส่ง ผกร. กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๗๑ คน กลับเมียนมาโดยสมัครใจ อย่างปลอดภัย และมีศักดิ์ศรี ผ่านจุดผ่านแดนถาวรที่ จ.กาญจนบุรี และ จ.ตาก ซึ่งได้สร้างพลวัตให้การเดินทางกลับเมียนมาของ ผกร. กลุ่มที่เหลือในไทย ต่อมาในการประชุมประเมินและติดตามผลการส่ง ผกร. กลุ่มที่ ๑ กลับเมียนมา เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมฯ ได้สรุปปัญหาที่ส่งผลให้ยังมี ผกร. เดินทางกลับจำนวนไม่มาก และร่วมกันกำหนดแนวทางสำหรับการส่งกลับกลุ่มต่อไป ซึ่งรวมถึงการเสนอให้จัดประชุมคณะทำงานร่วมไทย-เมียนมา ในการเตรียมการส่ง ผกร. กลับประเทศ (Joint Working Group on the Preparation of the Return of the Myanmar Displaced Persons) โดยให้คณะทำงานเตรียมการเรื่องการส่ง ผกร. กลับประเทศ (ด้านการต่างประเทศ) ตามข้อ ๑.๒ เป็นองค์ประกอบในส่วนของฝ่ายไทย (สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๔ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ กระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานร่วมไทย - เมียนมา ในการเตรียมการส่ง ผกร. กลับประเทศ ครั้งที่ ๑ ซึ่งปลัดกระทรวงการต่างประเทศไทยและเมียนมาเป็นประธานร่วม และสองฝ่ายเห็นพ้องให้มีการจัดทำเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ ในลักษณะ “Summary of Discussion” ซึ่งภายหลังการประชุมฯ ฝ่ายไทยได้สร้างเอกสารดังกล่าวให้ฝ่ายเมียนมาพิจารณา และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ ฝ่ายเมียนมาได้แจ้งข้อคิดเห็นต่อร่างเอกสารดังกล่าวให้ฝ่ายไทยพิจารณา ดังความละเอียดพร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่เนื้อหาของการประชุมฯ มีสาระเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันในด้านนโยบายและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน กระทรวงการต่างประเทศจึงเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีทราบผลการประชุมฯ และพิจารณาให้ความเห็นชอบในการรับรองร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ ตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ เป็นเอกสารสรุปผลการหารือเพื่อกำหนดรายละเอียดและแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมการส่ง ผกร. กลับประเทศ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่ก่อให้เกิดพันกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่ใช่สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อใช้เอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ เป็นเอกสารอ้างอิงในการประสานงานกับฝ่ายเมียนมาในการเตรียมการส่ง ผกร. กลุ่มต่อไปกลับประเทศ โดยเฉพาะสำหรับการประชุมคณะทำงานร่วมไทย-เมียนมา ในการเตรียมการส่ง ผกร. กลับประเทศ ครั้งที่ ๒ ซึ่งฝ่ายเมียนมาจะเป็นเจ้าภาพในเดือนมิถุนายนหรือเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ จึงขอความกรุณานำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในโอกาสแรก

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ **ภาพรวม** เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลไทยและเมียนมาได้ร่วมประชุมภายใต้คณะทำงานร่วมไทย - เมียนมา ในการเตรียมการส่ง ผกร. กลับประเทศ ครั้งที่ ๑ โดยมีปลัดกระทรวงการต่างประเทศไทยและเมียนมาเป็นประธานร่วม เพื่อประสานงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องแลกเปลี่ยนมุมมองเรื่องพัฒนาการและข้อท้าทายจากการส่ง ผกร. กลุ่มที่ ๑ กลับประเทศเมื่อปี ๒๕๕๙ เตรียมการและกำหนดแผนดำเนินงานในการส่งกลับ ผกร. กลุ่มที่ ๒ และกลุ่มต่อ ๆ ไป และหารือประเด็นสำคัญที่จะช่วยให้ ผกร. กลับไปใช้ชีวิตในเมียนมาได้อย่างยั่งยืน โดยในที่ประชุมฯ สองฝ่ายได้ยืนยันเป้าหมายร่วมในการส่ง ผกร. ทุกคนกลับประเทศโดยสมัครใจ ปลอดภัย มีศักดิ์ศรี และยั่งยืน และเห็นพ้องว่า การประชุมคณะทำงานร่วมฯ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ สะท้อนความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้นระหว่างสองประเทศ รวมไปถึงความสำเร็จในกระบวนการสันติภาพของรัฐบาลเมียนมาด้วย

/๔.๒ การส่งกลับ...

๔.๒ การส่งกลับ ผกร. กลุ่มที่ ๒ และกลุ่มต่อ ๆ ไป เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑
รัฐบาลไทย - เมียนมา ได้ร่วมกันส่งกลับ ผกร. กลุ่มที่ ๒ จำนวน ๙๓ คน กลับประเทศ และฝ่ายเมียนมาจะ
ส่งเจ้าหน้าที่มาสัมภาษณ์ ผกร. ในโอกาสแรกเพื่อพิสูจน์ข้อมูลถิ่นพำนักในเมียนมาและส่งกลับเป็นกลุ่มต่อไป
ส่วนการส่งกลับ ผกร. ในระยะยาวนั้น ฝ่ายเมียนมามีแผนจะรับ ผกร. กลับเมียนมาปีละ ๒ ครั้ง ในช่วงเดือน
พฤษภาคมและเดือนตุลาคม และเห็นชอบการคัดกรองเป็นรายกลุ่ม (group screening) โดยอาศัยข้อมูลเบื้องต้น
จากแบบฟอร์มข้อมูลรายบุคคล (Personal Data Form) ที่ฝ่ายเมียนมาจัดทำขึ้น นอกจากนี้ ฝ่ายเมียนมาจะยกร่าง
แผนงานร่วม (Joint Work Plan) เพื่อกำหนดแนวทางการส่งกลับ ผกร. อย่างเป็นระบบในระยะยาว และจะส่ง
ร่างแผนงานดังกล่าวให้ฝ่ายไทยพิจารณาในโอกาสแรก โดยจะส่งให้ก่อนการประชุมคณะทำงานร่วมฯ ครั้งที่ ๒
ทั้งนี้ สำหรับ ผกร. ที่ต้องการกลับมาทำงานในประเทศไทย สองฝ่ายเห็นพ้องว่า ผกร. ควรเดินทางกลับไปเมียนมา
เพื่อดำเนินการกระบวนการภายในเมียนมาให้เรียบร้อยก่อน แล้วจึงหาโอกาสกลับมาทำงานในไทยตามช่องทาง
ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้ได้รับสิทธิ การช่วยเหลือ และการคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

๔.๓ จุดผ่านแดน สองฝ่ายเห็นพ้องที่จะร่วมกันกำหนดจุดผ่านแดนที่สามารถให้
ผกร. เลือกใช้ในการเดินทางกลับเมียนมาในระยะยาว โดยจะใช้จุดผ่านแดนถาวรที่ จ.กาญจนบุรี และ จ.ตาก
เป็นหลัก และจะพิจารณาความเหมาะสมในการใช้จุดอื่น ๆ เช่น จุดผ่อนปรนการค้าบ้านห้วยต้นนุ่น จ.แม่ฮ่องสอน
ซึ่ง ผกร. ที่อาศัยที่พื้นที่พักพิงฯ ใน จ.แม่ฮ่องสอน ได้ใช้เดินทางกลับเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เป็นต้น

๔.๔ ความช่วยเหลือเพื่อการตั้งถิ่นฐานที่ยั่งยืน การรับรองเอกสาร ฝ่ายเมียนมา
พร้อมรับรองในหลักการประกาศนโยบายด้านการศึกษาและการฝึกวิชาชีพที่ออกโดยรัฐบาลไทย การฝึกวิชาชีพและ
การพัฒนาพื้นที่รองรับ ฝ่ายเมียนมาจะส่งหัวข้อวิชาชีพและการศึกษาที่ประสงค์ และระบุพื้นที่รองรับในเมียนมา
ที่เตรียมไว้สำหรับ ผกร. เพื่อฝ่ายไทยพิจารณาจัดหลักสูตรฝึกอบรมและเสนอโครงการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว
โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และส่งให้ฝ่ายเมียนมาพิจารณาเตรียมการต่อไป
ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและหุ้นส่วนด้านการพัฒนา สองฝ่ายไม่ขัดข้องในหลักการที่จะให้องค์การ
ระหว่างประเทศและหุ้นส่วนด้านการพัฒนา เช่น ญี่ปุ่น มีส่วนร่วมในกระบวนการส่งกลับ ผกร. โดยฝ่ายเมียนมา
แจ้งว่า พร้อมจะพิจารณาเป็นรายกรณีต่อไป

๔.๕ การประชุมคณะทำงานร่วมฯ ครั้งที่ ๒ ฝ่ายเมียนมาเสนอที่จะเป็นเจ้าภาพ
การประชุมคณะทำงานร่วมฯ ครั้งที่ ๒ ที่กรุงเนปีดอ พร้อมกำหนดช่วงเวลาสำหรับการประชุมไว้ในช่วงเดือน
มิถุนายนหรือเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

กระทรวงการต่างประเทศได้ตั้งงบประมาณสำหรับภารกิจของกระทรวงฯ ในการ
ดำเนินกิจกรรมให้ความช่วยเหลือ ผกร. เพื่อช่วยส่งเสริมการเดินทางกลับมาตราบูญอย่างยั่งยืน รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน
๓,๔๕๕,๐๐๐ บาท (สามล้านสี่แสนห้าหมื่นห้าพันบาทถ้วน) ภายใต้งบรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายในการยกระดับ
ความเป็นอยู่ผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาแผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้าน
ความมั่นคง โครงการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการรักษาผลประโยชน์ของชาติด้านความมั่นคง
กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและรักษาผลประโยชน์ของชาติด้านความมั่นคง ประจำปี
งบประมาณ ๒๕๖๑ ของกระทรวงการต่างประเทศ

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมคณะทำงานเตรียมการเรื่องการส่ง ผกร. กลับประเทศ (ด้านการต่างประเทศ) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ และ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ตามลำดับ เพื่อเตรียมการด้านสารัตถะสำหรับการประชุมคณะทำงานร่วมฯ ซึ่งผลการประชุมฯ และเนื้อหาของร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ เป็นไปตามสิ่งที่คณะทำงานฯ ได้หารือกัน สอดคล้องกับนโยบายของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผลประโยชน์ของไทย รวมถึงสามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ปัจจุบัน และพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

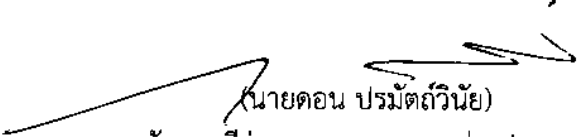
๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑๐. กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

ให้ความเห็นชอบในการรับรองร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมคณะทำงานร่วม ไทย-เมียนมา ในการเตรียมการส่ง ผกร. กลับประเทศ ครั้งที่ ๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองการสังคม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๕๖

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ wisitb@mfa.go.th